

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.02.2009
Hetkel kehtiv

Vilsandi rahvusparki kaitse-eeskirja ning välispiiri kirjelduse kinnitamine

Vastu võetud 22.05.1996 nr 144

[RT I 1996, 37, 745](#)

jõustumine 01.06.1996

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
31.08.1999	RT I 1999, 68, 668	10.09.1999
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009

[Kaitstavate loodusobjektide seaduse](#) paragrahvi 5 lõike 4 ning paragrahvi 6 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Kinnitada:

- 1) Vilsandi rahvusparki kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 2) Vilsandi rahvusparki välispiiri kirjeldus (juurde lisatud).

2.[Kehtetu - [RT I 1999, 68, 668](#)- jõust. 10.09.1999]

[Vastavalt 31.08.1999 määruse nr 259 punktile 2 on Vilsandi rahvusparki valitsejaks Keskkonnaministeeriumi hallatav riigiasutus Vilsandi Rahvuspark]

2¹.Vilsandi rahvusparki valitseja on Keskkonnaamet.
[[RT I 2009, 7, 48](#)- jõust. 01.02.2009]

3.Keskkonnaministeeriumil esitada Rahandusministeeriumile ettepanekud maamaksu korrigeerimise kohta tulenevalt käesoleva määruse punktist 1.

4.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 22. mai 1996. a
määrusega nr 144

VILSANDI RAHVUSPARGI KAITSE-EESKIRI

I. ÜLDSÄTTED

1. Vilsandi rahvuspark (edaspidi *rahvuspark*) moodustati Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 1993. a määrusega nr 387 (RT I 1994, 3, 20; 1995, 30, 381) Vilsandi Riikliku Looduskaitseala ning Harilaiu botaanilis-zooloogilise kaitseala baasil ning määrati rahvusparkiks kaitstavate loodusobjektide seadusega (RT I 1994, 46, 773).

1¹. Rahvusparki põhieesmärk on Lääne-Eesti rannikumaastiku ja -mere ning linnurikaste väikesaarte kaitse.
[[RT I 1999, 68, 668](#)- jõust. 10.09.1999]

2. [Kehtetu - [RT I 1999, 68, 668](#)- jõust. 10.09.1999]

3. Rahvusparki maa-ala on määratletud Vilsandi rahvusparki välispiiri kirjeldusega.

4. Rahvusparki maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kolmeks võõndiks: loodusreservaadiks, sihtkaitsevõõndiks ja piiranguvõõndiks.

5. Rahvuspargi ja selle võõndite piirid kantakse riiklikusse maakatastrisse.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

6. Rahvuspargi ja selle võõndite piiride kirjeldus on koostatud talumaade osas vastavalt 1939. aasta kinnistutele, Kihelkonna metskonna osas vastavalt Eesti Metsakorralduskeskuse 1986. aasta Saaremaa Metsamajandi Kihelkonna metskonna puistuplaanile ning riigiettevõtte Eesti Maauuringud maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel. Merepiir on kirjeldatud nurgapunktide koordinaatidega ja neid ühendavate geodeetiliste joontega. Geograafilised koordinaadid on esitatud WGS-84 süsteemis ja ristkoordinaadid Eesti Põhikaardi EUREF-EST-92 süsteemis Lamberti konformses koonilises projektsioonis.

II. RAHVUSPARGI KAITSEKORRA ÜLDNÕUDED

7. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

8. Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni kogu rahvuspargis, välja arvatud loodusreservaadis ja käesoleva kaitse-eeskirja punktis 19 sätestatud juhul sihtkaitsevõõndis. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773; 1998, 36/37, 555; 1999, 54, 583).
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

9. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

10. Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud ainult rahvuspargi valitseja poolt selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades, välja arvatud õuemaal. Telkimine ja lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

11. Jalgratastega liikumine väljaspool teid ja radu ning mootorsõidukitega liikumine ja nende parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid on keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel, järelevalve- ja päästetöödel ning käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud metsa- ja põllumajandustöödel.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

12. Rahvuspargis on keelatud puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

12¹. Rahvuspargis on lubatud alla 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Üle 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes rahvuspargi valitseja nõusolekul.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

13. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

14. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

15. Rahvuspargi valitseja nõusolekuta on rahvuspargis keelatud:

- 1) katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
  - 2) maakorralduskava kinnitamine;
  - 3) metsamajandamiskava väljastamine;
  - 4) detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
  - 5) projekteerimistingimuste andmine.
- [RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

16. Rahvuspargi valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Rahvuspargi valitseja vastab taotlusele kirjaliku nõusoleku ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisega või motiveeritud keeldumisega nii taotlejale kui ka vastava loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnamõju hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

Rahvuspargi valitseja vaatab metsaraie taotluse läbi ja tulenevalt koosluse liigilise ning vanuselise mitmekesisuse säilitamise eesmärgist annab oma kirjaliku nõusoleku ja vajadusel omapoolsed tingimused või esitab motiveeritud keeldumise kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

16¹. Piiranguvõõndisse jääva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel. Sihtkaitsevõõndisse või loodusreservaati jääva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse käesoleva kaitse-eeskirja alusel.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

16². Teaduslikke välitöid rahvuspargis tehakse kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvis 25 sätestatud korra alusel.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

17. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

18. Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614; 111, 1833; 1999, 10, 155; 16, 271 ja 274; 27, 391; 29, 398 ja 401; 58, 608) paragrahvi 44 lõike 2 alusel on rahvuspargi piires asuva kinnistu võõrandamisel riigi esindajaks ostueesõiguse teostamisel keskkonnaminister, kellele teatatakse kinnisasja võõrandamisest asjaõigusseaduses sätestatud korras.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

III. LOODUSRESERVAAT

19. Loodusreservaat on rahvuspargi otsesest inimtegevusest puutumata loodusega osa, kus tagatakse koosluste säilimine üksnes looduslike protsesside tulemusena.

20. Rahvuspargis on viis loodusreservaati:

1) **Lõuna-Vaika loodusreservaat**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Ülemine Vaika saar, Keskmine Vaika saar, Kullipank ja neid ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58°22'43"N 21°48'32"E (6473010-371834) punkti 58°22'40"N 21°48'32"E (6472905-371835), sealt punkti 58°22'25"N 21°48'02"E (6472446-371334), sealt asimuudil 293° rahvuspargi välispiirini ja punktist 58°22'43"N 21°48'32"E (6473010-371834) asimuudil 293° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

2) **Nootamaa loodusreservaat**, kuhu kuulub Lümanda vallas Nootamaa saar ja seda ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58°19'33"N 21°46'04"E (6467192-369226) punkti 58°19'24"N 21°46'18"E (6466900-369447), sealt punkti 58°19'13"N 21°46'00"E (6466584-369151), sealt asimuudil 267° rahvuspargi välispiirini ja punktist 58°19'33"N 21°46'04"E (6467192-369226) asimuudil 254° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

3) **Innarahu loodusreservaat**, kuhu kuulub Lümanda vallas Innarahu saar ja seda ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58°17'14"N 21°48'35"E (6462827-371555) punkti 58°17'14"N 21°49'08"E (6462810-372081), sealt asimuudil 159° rahvuspargi välispiirini ning punktist 58°17'14"N 21°48'35"E (6462827-371555) asimuudil 222° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

4) **Laevarahu loodusreservaat**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Laevarahu ja seda ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58°20'49"N 21°49'18"E (6486161-373012) asimuudil 270° rahvuspargi välispiirini ning samast punktist asimuudil 180° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

5) **Metsa püsivaatlusala loodusreservaat**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel asuv maa-ala Kusta elamust 280 m põhjas, mis läänes ja idas piirneb metsateedega ning põhjas ja lõunas neid metsateid ühendavate lääne-idasuunaliste sirglõikudega, mille kaugus Kusta elamust on vastavalt 420 m ja 280 m.

21. Loodusreservaadis on keelatud:

- 1) majandustegevus ning loodusvarade kasutamine;
  - 2) inimeste viibimine, välja arvatud järelevalve-, teadus- ja päästetöödel.
- [RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

22. Loodusreservaadi metsa kaitse eesmärk on metsaökosüsteemi arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.
[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

23. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

IV. SIHTKAITSEVÖÖND

24. Sihtkaitsevöönd on rahvuspargi maa- ja veeala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

25. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

26. Rahvuspargis on 22 sihtkaitsevööndit:

1) **Alumise Vaika sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Alumine Vaika saar, Mustpank ja Karirahu;

- 2) **Vana Paagi sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel maa-ala, mille piir kulgeb Vilsandi läänerannalt mööda tuletorni territooriumi põhjapiiri selle kirdenurgani, sealt põhja suunas kuni kinnistu A15 edelanurgani ning sealt asimuudil 41° 320 m kuni metsatukani, sealt edasi kirdesse kiviaia nurgani ning mööda kiviaeda põhja suunas mereni;
- 3) **Orjassaare sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel talu A26 maal asuv maa-ala, mille piir kulgeb Kihelkonna metskonna kvartali 9 eraldise 19 põhjapiiri ja Vahemere talust põhja suunduva tee ristumiskohast 100 m ulatuses mööda nimetatud teed põhja-loode suunas ning seejärel asimuudil 66° kuni talu A26 kirdepiirini ning edasi mööda nimetatud piiri kagu suunas 110 m ja seejärel asimuudil 246° Vahemere talust põhja suunduva teeni;
- 4) **Kiipsaare sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Kihelkonna metskonna kvartal 18 koos Kõver-Rahuga;
- 5) **Telve sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Telve saar ja Telve-Kuivrahu;
- 6) **Pihlalaiu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Pihlalaid ja Laiarahu;
- 7) **Sepasitiku sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Sepasitiku ja Rannasitiku laidud;
- 8) **Kurgurahu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümada vallas Kurgurahu;
- 9) **Lauri sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümada vallas Lauri saar, Suur-Urve ja Väike-Urve saar;
- 10) **Laasirahu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümada vallas Laasirahu, Kolmekivirahud ja Punasekivirahu;
- 11) **Säinaste sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümada vallas Säinaste kuiv;
- 12) **Salava sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümada vallas Salava saar;
- 13) **Aherahu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümada vallas Aherahu;
- 14) **Naistekivi sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümada vallas Naistekivi saar;
- 15) **Vahemere sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel maa-ala talude A41 ja A6 maadel, mille piir kulgeb mööda talude A41 ja A6 põhjapiiri kuni elektriliinini, edasi mööda liini talu A6 idapiirini ning mööda seda kuni elektriliinini, edasi mööda liini kuni loodesse suunduva teeni ning mööda nimetatud teed kuni talu A41 loodepiirini ja mööda seda piiri nimetatud talu põhjapiirini;
- 16) **Harilaiu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 19, 20, 21, 22 ja 23;
- 17) **Laistinina sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümada vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 172 ja 179 (ainult eraldis 2 täielikult ja eraldiste 1, 3 ja 7 Atla–Kuusnõmme teest lääne poole jäävad osad);
- 18) **Soeginina sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümada vallas Kihelkonna metskonna kvartal 196 (ainult eraldised 1–5, 7–10 ja 14–17 täielikult ning eraldiste 6, 11 ja 13 Soeginina–Atla teest lääne poole jäävad osad);
- 19) **Kolga sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümada vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 199, 200, 201 ja 202;
- 20) **Antsulaiu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Väike Antsulaid ja Suur Antsulaid ning Mustrahu;
- 21) **Kuusnõmme sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümada vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 149–160, 161 (ainult eraldised 1–10 täielikult ja eraldise 11 kiviaiast lääne poole jääv osa), 162, 163, 164, 165 (ainult eraldise 1 teest põhja poole jääv osa), 166 (ainult eraldised 1–3, 9–11, 13, 14, 17 ja 18 täielikult ning eraldiste 4, 12 ja 19 kiviaiast lääne poole jäävad osad), 168 ja 169 ning Umalakoti rahud, Võrkrahu, Käkirahu, Liivarahu ja Punasekivirahu;
Kihelkonna vallas Kiirassaare talu (16) maa Vesiku oja ning Kiirassaare–Kuusnõmme ja Kiirassaare–Käkisilma teede vaheline osa;
- 22) **Mere sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad:
Kihelkonna vallas:
– Alumise Vaika saart, Mustpanka ning Karirahu ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58°23'05"N 21°48'03"E (6473700-371390) punkti 58°22'49"N 21°48'44"E (6473160-372035), sealt punkti 58°22'45"N 21°48'45"E (6473061-372041), sealt punkti 58°22'43"N 21°48'32"E (6473010-371834), sealt asimuudil 293° rahvuspargi välispiirini ja punktist 58°23'05"N 21°48'03"E (6473700-371390) asimuudil 273° rahvuspargi välispiirini ja välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;
– mereala Telve saare, Telve-Kuivrahu, Pihlalaiu, Laiarahu ning Sepasitiku ja Rannasitiku laidude ümber 50 meetri ulatuses;

Lümanda vallas:

– Naistekivi saart ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste punktide koordinaatide ning neid ühendavate geodeetiliste joontega: 58°14'04"N 21°55'06"E (6456736-377729), 58°14'14"N 21°54'33"E (6457077-377212), 58°14'37"N 21°54'31"E (6457787-377194), 58°14'42"N 21°54'44"E (6457921-377419), 58°14'35"N 21°55'22"E (6457690-378021);

– mereala Kurgurahu, Lauri ning Suur-Urve ja Väike-Urve saare, Laasirahu, Kolmekivirahude, Punasekivirahu, Säinaste kuiva, Salava saare ning Aherahu ümber 50 meetri ulatuses.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

27. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

28. Alumise Vaika, Telve, Pihlalui, Sepasitiku, Kurgurahu, Lauri, Laasirahu, Säinaste, Salava, Aherahu ja Naistekivi sihtkaitsevööndites on keelatud inimeste viibimine 15. aprillist kuni 15. juulini ning Orjassaare sihtkaitsevööndis inimeste liikumine väljaspool teid ja tähistatud radu.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

29. Sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine. Lubatud on käesoleva kaitse-eeskirja punktides 8–11, 12¹ ja 15 lubatud tegevus. Samuti on lubatud rahvusparki valitseja igakordsel nõusolekul hooldustööd kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

30. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

31. [Kehtetu - RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

32. Vahemere, Harilaiu, Laistinina, Soeginina, Kolga, Antsulaiu ja Kuusnõmme sihtkaitsevööndites on lubatud kalapüük. Mere sihtkaitsevööndis on kalapüük lubatud 15. juulist kuni 15. aprillini.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

33. Sihtkaitsevööndi metsa kaitse eesmärk on:

1) Alumise Vaika, Vana Paagi, Orjassaare, Kiiptaare, Telve, Pihlalui, Sepasitiku, Kurgurahu, Lauri, Laasirahu, Säinaste, Salava, Aherahu ja Naistekivi sihtkaitsevööndites – metsaökosüsteemi arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina;

2) Vahemere, Harilaiu, Laistinina, Soeginina, Kolga, Antsulaiu, Kuusnõmme ja Mere sihtkaitsevööndites – bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

34. Vahemere, Harilaiu, Laistinina, Soeginina, Kolga, Antsulaiu, Kuusnõmme ja Mere sihtkaitsevööndites on lisaks punktides 27 ja 32 lubatud tegevustele lubatud rahvusparki valitseja nõusolekul:

1) puu- ja põõsarinde harvendamine vastavalt kaitse eesmärgile, kusjuures rahvusparki valitsejal on õigus

esitada nõudeid raieaja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;

2) poollooduslike koosluste ilme ja liigilise koosseisu tagamiseks vajalik tegevus nagu niitmine või karjatamine;

3) olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;

4) ulukite arvukuse reguleerimine.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

V. PIIRANGUVÖÖND

35. Piiranguvöönd on rahvusparki majanduslikult kasutatav ning kultuurmaastikuna säilitatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada kaitstavate loodusobjektide seaduses ning selle alusel käesolevas kaitse-eeskirjas kehtestatud tingimusi.

36. Rahvusparki piiranguvöönd jaguneb kuueks alavööndiks:

1) **Vilsandi piiranguvöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saar, välja arvatud loodusreservaati ja sihtkaitsevööndisse kuuluvad alad; Vesiloo saar ja Vilsandi rahudepealne: Noogimaa, Kalarahu, Käkimaa ja teised väikerahud;

2) **Kõruse piiranguvöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna valla piiresse Jaagarahust põhja poole jääv rahvusparki osa Tagamõisa poolsaarel, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse;

3) **Kiirassaare piiranguvöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna valla piires Jaagarahust lõuna poole jääv rahvusparki osa Saaremaal ja Kihelkonna lahe laiud, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse;

4) **Atla piiranguvöönd**, kuhu kuulub Lümanda valla piiresse jääv rahvusparki osa Saaremaal, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse, ning Koerakuivalaid, Ojuruha ja Urverahu;

5) **Loonalaiu piiranguvöönd**, kuhu kuulub Lümanda vallas Loonalaid;

6) **Läänemere akvatoorium**Kihelkonna ja Lümanda vallas, mis jääb rahvuspargi piiresse, välja arvatud loodusreservaati ja sihtkaitsevööndisse kuuluvad veelad.

37. Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus, välja arvatud käesoleva kaitse-eeskirja punktides 8–12¹ ja 15 keelatud tegevus. Samuti on keelatud:

- 1) uute maaparandussüsteemide rajamine;
- 2) uuendusraie, välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat, kusjuures rahvuspargi valitsejal on koosluse liigilise ja vanuselise mitmekesisuse säilitamiseks õigus esitada nõudeid turberaie liigi, raieaja, puidu kokku- ja väljaveo, raielangi puhastamise viiside ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 3) jäätmete ladustamine, välja arvatud kodumajapidamises tekkinud tavajäätmete ladustamine oma kinnisasja piires rahvuspargi valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 4) maavarade ja maa-ainese kaevandamine, välja arvatud maapõueseaduse (RT I 1994, 86/87, 1488; 1995, 75, 1321; 1996, 49, 953; 1997, 52, 833; 86, 1461; 93, 1562; 1998, 64/65, 1005; 1999, 10, 155; 54, 583) paragrahvides 26 ja 62 sätestatud juhtudel rahvuspargi valitsejaga kooskõlastatud kohtades ja tema igakordsel nõusolekul.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

38. Piiranguvööndis on rahvuspargi valitseja nõusolekuta keelatud:

- 1) teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;
- 2) uute ehitiste püstitamine;
- 3) jahipidamine;
- 4) veekogude veetaseme muutmine ja nende kallaste kahjustamine;
- 5) väetiste ja mürkemikaalide kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

39. Piiranguvööndis toimub kalapüük vastavalt kalapüügiseadusele ja kalapüügieeskirjale, kusjuures võrgupüük on keelatud:

- 1) 1. novembrist kuni 1. märtsini Vesiloo madalal (Vilsandi majaka punases tsoonis) ja Kiiipsaare madalal (rahvuspargi Junkru nukast põhja poole jääval veelal);
- 2) 1. jaanuarist kuni 31. maini Laevarahu loodusreservaadi ja Kiiipsaare ning Innarahu loodusreservaadi ja Soeginina vahelisel veelal.

40. Piiranguvööndi metsa kaitse eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

41. Lookoosluste ilme ja liigilise koosseisu säilitamiseks nähakse kohustusliku tegevusena ette Atla piiranguvööndis karjatamine talude 83, Kalda (18), Mõisa (4), A5, 21a, 8a, 3, Vakri (17), 46, 11 ja A1 maal.

VI. LÕPPSÄTTED

42. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirja nõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- või tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

42¹. Järelevalvet kaitsealal teevad rahvuspargi valitseja ning teised selleks volitatud isikud, kes on oma pädevuse piires õigustatud rahvuspargis tegutsema ka iseseisvalt.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

43. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib rahvuspargi valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

[RT I 1999, 68, 668- jõust. 10.09.1999]

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 22. mai 1996. a
määrusega nr 144

VILSANDI RAHVUSPARGI VÄLISPIIRI KIRJELDUS

Vilsandi rahvuspargi välispiir (edaspidi *piir*) kulgeb Veere–Kihelkonna maantee ja Kurevere–Oju–Kihelkonna maantee ristist piki Kurevere–Oju–Kihelkonna maantee lääneserva kuni Latika talu (A35) kagupiirini ning mööda seda ja Pargi talu (A28) kirdepiiri Kihelkonna–Papisaares maanteeni. Edasi jätkub piir mööda Kihelkonna–Papisaares maantee põhjaserva Kihelkonna ojani ning seejärel mööda oja Kihelkonna–Tehumardi maanteeni. Edasi kulgeb piir mööda Kihelkonna–Tehumardi maantee lääneserva Loona ristmikuni ja sealt piki Kuusnõmme–Karala maantee loodeserva ning Kihelkonna metskonna kvartali 203 kagupiiri mööda kulgevad teed kuni kvartali 203 kagunurgani ning edasi mööda Austla teed põlise riigimetsamaa piirini Kihelkonna metskonna kvartali 202 eraldises 24. Edasi kulgeb piir mööda põlise riigimetsamaa piiril asuvat kiviaeda läbi Kihelkonna metskonna kvartali 201 ja mööda kvartalite 201 ja 199 edelapiiri, seejärel mööda Atla ja Austla küla vahelisel piiril asuvat kiviaeda Kihelkonna metskonna kvartali 195 idapiirini. Edasi kulgeb piir mööda kvartali 195 idapiiri ning kvartali 198 ida- ja kagupiiri mereni ja seejärel mööda rannajoont Soeginina tipuni ning jätkub merel. Merel on piir määratud järgmistest punktide ja neid ühendavate geodeetiliste joontega: Soeginina tipp; 58°16'36"N 21°48'34"E (6462520-547626); 58°19'15"N 21°45'43"E (6466656-368870);

58°24'40"N 21°46'35"E (6476190-369811); 58°25'40"N 21°49'40"E (6477948-372841); 58°23'10"N 21°58'20"E (6473412-381277); Pitkanina tipp; Kurevere (17) ja Kurevere (18b) talude vaheline piir Pitkanina lahe põhjarannal. Edasi kulgeb piir mööda Kurevere talu (17) läänepiiri kuni pinnasteeni ning mööda seda Veere–Kihelkonna maanteeni.

Lahustükina kuulub rahvusparki Kihelkonna vallas maa-ala, mille piir kulgeb Urva oja suudmest mööda oja kuni Kihelkonna metskonna kvartali 11 põhjapiirini ning edasi mööda kvartalite 11 ja 12 põhjapiiri kuni selle ristumiseni metsateega kvartali 12 eraldises 6. Edasi kulgeb piir mööda nimetatud metsateed lõuna suunas kuni teeristini eraldises 17 ja sealt mööda edela suunas kulgevat teed kuni teeristini eraldises 16. Edasi kulgeb piir mööda lõunasse suunduvat teed kuni selle ristumiseni kvartali 26 lõunapiiriga eraldises 16 ning mööda kvartali 26 lõunapiiri ja selle mõttelist sirgjoonelist pikendust kuni Sarapiku järve länekaldani. Seejärel kulgeb välispiir piki Sarapiku järve länekallast kuni kvartali 41 idapiiri mõttelise sirgjoonelise pikenduseni ja edasi mööda seda ning kvartalite 41 ja 45 idapiiri, Kiljatu järve loodekallast ja kvartali 45 lõunapiiri Harilaiu–Kõruse teeni. Harilaiu–Kõruse teed mööda kulgeb piir Kõruse endise kordonini ning jätkub sealt mööda Kõruse–Kurevere teed algul paadisadama suunas ja seejärel kuni Kurevereni. Seejärel kulgeb piir mööda Veere–Kihelkonna maanteed kuni Pooppuu (84) ja Maantee (82) talude vahelt algava endise Jaagarahu karjäärini viiva teeni ning mööda seda kuni Kordoni platsini. Edasi kulgeb piir mööda Kordoni platsi (76) ja Jaagarahu (67) kinnistute põhjapiiri kuni mereni ja mööda rannajoont Kihelkonna metskonna kvartali 52 edelanurgani ning jätkub merel. Merel on piir määratud järgmiste punktide ja neid ühendavate geodeetiliste joontega: Kihelkonna metskonna kvartali 52 edelanurk; 58°29'00"N 21°46'25"E (6484728-369997); 58°32'20"N 21°46'30"E (6490663-370243); Urva oja suue.

Teise lahustükina kuulub rahvusparki Lümanda vallas Naistekivi saar koos merealaga, mille piir on määratud järgmiste punktide ning neid ühendavate geodeetiliste joontega: 58°14'04"N 21°55'06"E (6456736-377729); 58°14'14"N 21°54'33"E (6457077-377212); 58°14'37"N 21°54'31"E (6457787-377194); 58°14'42"N 21°54'44"E (6457921-377419); 58°14'35"N 21°55'22"E (6457690-378021).

Vilsandi rahvusparki välispiiri kirjeldus on koostatud talumaade osas vastavalt 1939. aasta kinnistutele, Kihelkonna metskonna osas vastavalt Eesti Metsakorralduskeskuse 1986. aasta Saaremaa Metsamajandi Kihelkonna metskonna puistuplaanile ning riigiettevõtte Eesti Maauuringud maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel. Geograafilised koordinaadid on esitatud WGS-84 süsteemis ja ristkoordinaadid Eesti Põhikaardi EUREF-EST-92 süsteemis Lamberti konformses koonilises projektsioonis.